

P. B.

Socjologia w Australii

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 19/2, 178

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w tych rozważaniach muszą zająć także problemy etapów rozwoju ekonomicznego i poziomu uprzemysłowienia. A stąd niedaleko już do makrosocjologicznych analiz na temat społeczeństwa dobrobytu czy społeczeństwa przemysłowego. W rezultacie socjologia przemysłu staje się socjologią społeczeństwa przemysłowego czy też socjologią określonego systemu gospodarczego.

Rozważania Tréantona i Reynauda dotyczą prawie wyłącznie socjologii przemysłu w krajach zachodnich. W związku z tym nasuwa się pytanie, w jakiej mierze rozwój polskiej socjologii przemysłu odpowiada tendencjom zarysowanym przez tych autorów. W oparciu o istniejące publikacje trudno sformułować jednoznacznie odpowiedź na to pytanie, gdyż tych publikacji jest jeszcze zbyt mało. Jeśli jednak wziąć pod uwagę badania prowadzone przez podstawowe polskie ośrodki socjologiczne, można chyba stwierdzić występowanie w nich tendencji podobnych do tendencji w socjologii przemysłu w krajach zachodnich. Tak więc zakład pracy traktuje się u nas jako organizację społeczną o niestałej i konfliktowej równowadze, jako hierarchię decyzji i władzy. Szuka się zależności między przedsiębiorstwem a systemem gospodarczym, bada się funkcjonowanie demokracji przemysłowej. Wyrazem tych tendencji był m. in. zbiorowy referat o stosunkach przemysłowych przedstawiony na III Ogólnopolskim Zjeździe Polskiego Towarzystwa Socjologicznego².

Jolanta Kulpińska

SOCJOLOGIA W AUSTRALII

W 1963 r. powstało Sociological Association of Australia and New Zealand z siedzibą w Melbourne. Organem prasowym Towarzystwa jest „The Australian and New Zealand Journal of Sociology”. Publikacja ta ukazuje się co pół roku począwszy od 1965 r. Pierwsze numery zawierają między innymi następujące artykuły: A. Congalton, *Uncertainties in Community Stratification*; A. F. Davies, *The Child's Discovery of Social Class*; H. Gray, *The Correlation of Social Cleavages and the Intensity of Group Conflict*; R. S. Parker, *Power in Australia*; Joan Tully, *A Theoretical Basis for Promoting Change in Rural Communities*.

Z czasopismem współpracują socjologowie z 7 ośrodków akademickich Australii i Nowej Zelandii. Redaktorem naczelnym czasopisma jest profesor Jerzy Zubrzycki, pracujący obecnie w Institute of Advanced Studies przy Australian National University w Canberra.

Prof. Zubrzycki opublikował w ubiegłym roku monografię pt. *Settlers of the Latrobe Valley*, która powstała w wyniku czteroletnich badań 50-tysięcznej społeczności zagłębia węgla brunatnego. Praca ta jest oparta na analizie porównawczej kilkunastu grup etnicznych imigrantów europejskich, stanowiących 40% ludności zagłębia. W związku ze swymi zainteresowaniami prof. Zubrzycki przygotowuje inną pracę pod tytułem *Prasa obcojęzyczna w Australii*. W dalszym etapie badawczym polskiego socjologa ukaże się studium poświęcone stratyfikacji społecznej w Australii. W książce tej opartej na materiale empirycznym zebrany metodą ankietową prof. Zubrzycki zamierza zweryfikować twierdzenie o bezklasowości społeczeństwa australijskiego.

P. B.

² K. Doktor, M. Hirszowicz, J. Kulpińska, A. Matejko, *Kształowanie się socjalistycznego modelu stosunków przemysłowych*, „Studia Socjologiczne”, 1963, nr 3, s. 145—171.